

РЕСПУБЛИКА БУРЯТИЯ

БУРЯАД УЛАСАЙ

ЗАКОН

ХУУЛИ

**Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдтэ
хубилалтануудыг оруулха тухай**

*Буряад Уласай Арадай Хурал
2026 оной апрелин 23-да
баталан абга*

1-дэхи статья

«Буряад Уласай Толгойлогшо тухай» гэхэн 1994 оной мартын 14-эй № 422-ХП Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Дээдэ Зүблэлэй Дансанууд, 1994, № 10; Буряад Уласай Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2001, № 4 – 5 (23 – 24); 2002, № 3 (35), № 9 (41); 2003, № 4 (49), № 12 (57); 2005, № 4 – 5 (73 – 74); 2006, № 6 – 7 (87 – 88), № 10 – 11 (91 – 92); 2007, № 4 – 5 (97 – 98); 2008, № 6 – 7 (111 – 112), № 8 – 10 (113 – 115); 2009, № 1 – 2 (118 – 119), № 6 – 8 (123 – 125); 2010, № 1 – 3 (130 – 132), № 4 – 5 (133 – 134); 2011, № 8 – 10 (149 – 151); 2012, № 4 (157), № 7 (160), I хуби, № 12 (165); 2013, № 3 (168), № 4 – 5 (169 – 170), № 11 (176), I хуби; 2014, № 1 – 2 (178 – 179); 2017, № 3, I хуби, № 4 – 5, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 1994, мартын 18; 2001, майн 15; 2002, мартын 5, августын 9; 2003, апрелин 26, декабрин 31; 2005, майн 5; 2006, июлиин 4, ноябриин 24; 2007, майн 11, декабрин 28; 2008, майн 6, июлиин 8, сентябриин 30; 2009, мартын 11, июлиин 7; 2010, мартын 6, майн 8; 2011, октябриин 19; 2012, майн 15, июниин 29, декабриин 25; 2013, мартын 14, майн 14, ноябриин 21; 2014, июлиин 8, июлиин 11, ноябриин 18; 2015, мартын 17, октябриин 20, декабриин 1, декабриин 25; 2016, мартын 11, июлиин 8, декабриин 2; 2017, мартын 17; июлиин 18; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябриин 15; 2014, мартын 12, июлиин 7, ноябриин 13; 2015, мартын 13, октябриин 14, ноябриин 27, декабриин 18; 2016, мартын 9, июлиин 4, ноябриин 28; 2017, мартын 6, майн 10, июлиин 10; 2018, мартын 7, мартын 15, июлиин 9, декабриин 13; 2019, мартын 12; 2020, мартын 13, декабриин 21; 2021, майн 5, октябриин 8; 2022, майн 4; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2024,

июлийн 9; 2025, декабрийн 19; 2026, мартын 6) удаадахи хубилалтануудыг оруулха:

1) 14-дэхийн статьяда:

а) нэгдэхийн хувида «тэрэ тоодо гаршануудта» гэхэн үгэнүүдэй удаа «салин хүлхэн» гэхэн үгэнүүдыг нэмэхэ;

б) хоёрдохийн хувида «ба Буряад Уласай Хууляар» гэхэн үгэнүүдыг нэмэхэ;

2) 18-дахийн статьяда удаадахи удхатай хоёрдохийн хуви нэмэхэ:

«Буряад Уласай Толгойлогшодо Буряад Уласай Хуулийн ёһоор хара бүрийн салин хүлхэн түлэгдэдэг.»;

3) 19-дэхийн статьягай гурбадахийн хувиуд удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«Буряад Уласай Толгойлогшодо жэл бүрийн түлбэритэ амаралта үгэхэдэ, Буряад Уласай хууляар тогтоогдоһон хара бүрийн хоёр салин хүлхэнэй хэмжээнэй мүнхэн туһаламжа түлэгдэдэг.».

2-дохийн статья

«Буряад Уласай Засагай газар тухай» гэхэн 1995 оной июнийн 21-эй № 140-I Буряад Уласай Хуулийн 35-дахийн статьягай 1-дэхийн хувида (Буряад Уласай Арадай Хуралай Дансанууд, 1995, № 5 (16); Буряад Уласай Хуулиг шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2001, № 7 – 8 (26 – 27); 2003, № 6 (51); 2004, № 4 (61); 2005, № 4 – 5 (72 – 73); 2006, № 10 – 11 (91 – 92); 2007, № 3 (96), № 4 – 5 (97 – 98); 2008, № 4 – 5 (109 – 110); 2009, № 1 – 2 (118 – 119), № 11 – 12 (128 – 129); 2010, № 4 – 5 (133 – 134); 2011, № 8 – 10 (149 – 151); 2012, № 3 (156), № 4 (157), № 12 (165); 2013, № 3 (168), № 11 (176), I хуви; 2014, № 1 – 2 (178 – 179); 2017, № 4 – 5, № 6 – 7; «Бурятия» сонин, 1995, июлийн 15; 2001, июлийн 11, ноябрийн 18, ноябрийн 29; 2003, июнийн 17, июнийн 19; 2004, майн 8; 2005, майн 5; 2006, ноябрийн 24; 2007, мартын 7, майн 11; 2008, майн 6, сентябрийн 30; 2009, мартын 11, ноябрийн 12; 2010, майн 8; 2011, октябрийн 19; 2012, мартын 16, майн 15, декабрийн 25; 2013, мартын 14, ноябрийн 21; 2014, мартын 14, июлийн 11, ноябрийн 18; 2015, мартын 17, октябрийн 20, декабрийн 25; 2016, июлийн 8, декабрийн 2; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, ноябрийн 15; 2014, мартын 12, июлийн 7, ноябрийн 13; 2015, мартын 13, октябрийн 14, декабрийн 18; 2016, мартын 9, июлийн 4, ноябрийн 28; 2017, майн 10, июлийн 7; 2018, мартын 7, декабрийн 13; 2019, апрелин 29, октябрийн 7, ноябрийн 18; 2020, мартын 13; 2021, октябрийн 8; 2022, майн 4; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2023, ноябрийн 24; 2024, июлийн 9, октябрийн 3, декабрийн 24; 2025, декабрийн 19; 2026, мартын 6) удаадахи хубилалтануудыг оруулха:

1) удаадахи удхатай шэнэ хоёрдохийн абзац нэмэхэ:

«Буряад Уласай Толгойлогшодо - Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшэдэ Буряад Уласай Хуулийн ёһоор хара бүрийн салин хүлхэн түлэгдэдэг.»;

2) хоёрдохи ба гурбадахи абзацуудыг тус тусань гурбадахи ба дүрбэдэхи абзацууд гэжэ тоолохо.

3-дахи статья

«Зарим бүлэгэй эрхэтэдтэ даадхалай пенсидэ нэмэлтэ түлбэри болон олон жэлдэ ажаллаһанай түлөө пенсинүүд тухай» гэхэн 2001 оной сентябрийн 29-эй № 808-II Буряад Уласай Хуулида (Буряад Уласай Хуулига шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2001, № 11 (30); 2002, № 6 (38); 2003, № 3 (48); 2004, № 12 (69); 2005, № 12 (81); 2006, № 10 – 11 (91 – 92); 2007, № 4 – 5 (97 – 98), № 6 – 7 (99 – 100); 2009, № 6 – 8 (123 – 125), № 11 – 12 (128 – 129); 2011, № 11 – 12 (152 – 153); 2013, № 12 (177); «Бурятия» сонин, 2001, октябрийн 5; 2002, июнийн 11; 2003, апрелийн 2; 2004, декабрийн 29; 2005, декабрийн 27; 2006, ноябрийн 25; 2007, майн 11, июлийн 4, июлийн 5; 2009, июлийн 11, декабрийн 12; 2011, ноябрийн 22; 2013, декабрийн 20; 2014, октябрийн 10; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2013, декабрийн 16; 2014, октябрийн 8; 2016, ноябрийн 28; 2018, мартын 15, июлийн 9; 2019, мартын 12; 2022, майн 4; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентствo» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2023, ноябрийн 24; 2024, июлийн 9; 2025, декабрийн 19) удаадахи хубилалтануудыг оруулха:

1) 4-дэхи статьягай 1-дэхи пункт удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«1. Буряад Уласай Толгойлогшодо даадхалай пенсидэ һара бүрийн нэмэлтэ түлбэри «Даадхалай пенсинүүд тухай» гэхэн Холбоото уласай хуулийн ёһоор тогтоогдоһон наһанай (эрэмдэгэй) даадхалай пенсийн, даадхалай пенсидэ тогтомол түлбэрийн ба даадхалай пенсидэ тогтомол түлбэрийн дээшэлэлгэнүүдэй болон даадхалай пенсидэ һара бүрийн нэмэлтын хамтын хэмжээнэй Буряад Уласай Толгойлогшын тушаал дүрбэнһөө юһэн жэл болотор эзэлхэдэ - нэмэлтэ түлбэри тогтоохо тухай мэдүүлгэ үгэхэн үдэртэ ажалай түлөөһэ тоолон гаргахын тула хэрэглэгдэдэг үндэһэн тогтомол хэмжээнэй үнэ сэнгэй дээшэлэлгэтэй тэнсүүлгыг хараада абан, «Буряад Уласай гүрэнэй тушаалнуудыг эзэлдэг нюурнуудай ажалай түлөөһэн тухай болон Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудыг оруулха тухай» гэхэн 2008 оной майн 4-эй № 263-IV Буряад Уласай Хууляар (саашадаа - № 263-IV Хуули) тогтоогдоһон гуримаар тоологдодог Буряад Уласай Толгойлогшын – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын һара бүрийн салин хүлһэнэй 0,8 хэмжээнһээ 40 хуби байхаар тогтоогдодог, харин Буряад Уласай Толгойлогшын тушаал юһэн жэл ба дээшэ эзэлхэдэ – нэмэлтэ түлбэри тогтоохо тухай мэдүүлгэ үгэхэн үдэртэ ажалай түлөөһэ тоолон гаргахын тула хэрэглэгдэдэг үндэһэн тогтомол хэмжээнэй үнэ сэнгэй дээшэлэлгэтэй тэнсүүлгыг хараада абан, № 263-IV Хууляар тогтоогдоһон гуримаар тоологдодог Буряад Уласай Толгойлогшын – Буряад Уласай Засагай газарай

Түрүүлэгшын нара бүрийн салин хүлхэнэй 0,8 хэмжээнэй 55 хуви байхаар тогтоогдодог.»;

2) 7-дохи статьягай 2-дохи пунктда «нарын салин түлбэрийн,» гэхэн үгэнүүдэй удаа «Буряад Уласай Толгойлогшын нара бүрийн салин хүлхэнэй,» гэхэн үгэнүүдые нэмэхэ.

4-дэхи статья

«Буряад Уласай гүрэнэй тушаалнуудые эзэлдэг нюурнуудай ажалай түлөөхэн тухай болон Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудые оруулха тухай» гэхэн 2008 оной майн 4-эй № 263-IV Буряад Уласай Хуулийн 1-дэхи статьяда (Буряад Уласай Хуулита шийдхэбэринүүдэй суглуулбари, 2008, № 4 – 5 (109 – 110); 2011, № 4 – 5 (145 – 146), № 6 – 7 (147 – 148), № 8 – 10 (149 – 151); 2012, № 7 (160), I хуви, № 12 (165), I хуви; 2014, № 5 (182); «Бурятия» сонин, 2008, майн 6; 2011, майн 7, июлийн 13, октябрийн 19; 2012, июлийн 12, декабрийн 25; 2014, майн 13; Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru), 2014, майн 8; 2016, ноябрийн 28; 2018, июлийн 9; 2019, апрелийн 29; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2025, декабрийн 19) удаадахи хубилалтануудые оруулха:

1) 2-дохи хувиые удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«2. Буряад Уласай Толгойлогшын – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын ажалай түлөөхэн нара бүрийн салин хүлхэнэй түхэлөөр түлэгдэдэг.

Буряад Уласай Толгойлогшын – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын нара бүрийн салин хүлхэн Буряад Уласай хууляар баталагдадаг үндэһэн тогтомол хэмжээнэй 2,5 дахин эбхэгдэхэн хэмжээгээр тогтоогдодог.

Буряад Уласай Толгойлогшоһоо – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшэхээ гадна Буряад Уласай гүрэнэй тушаал эзэлдэг нюурай ажалай түлөөхэн нара бүрийн мүнгэн урмашуулгын түхэлөөр түлэгдэдэг.»;

2) 4-дэхи хувиые удаадахи найруулгаар бэшэхэ:

«4. Нара бүрийн салин хүлхэндэ ба Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылэгшын зарлигай ёһоор тогтоогдодог Буряад Уласай Толгойлогшын мүнгэн урмашуулгаһаа гадна нара бүрийн мүнгэн урмашуулгада Зүүн Сибирийн болон Алас Дурнын урда аймагуудта ажаллаһанай түлөө аймагай үдхэгшэ болон зуунай хубяар нэмэлтэ түлбэринүүд нэмэгдэдэг.».

5-дахи статья

«Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудые оруулха тухай» гэхэн 2018 оной мартын 14-эй № 2892-V Буряад Уласай Хуулийн 5-дахи статьягай 1-дэхи хувиые (Буряад Уласай гүрэнэй засагай зургаануудай албан ёһоной портал (www.egov-buryatia.ru),

2018, мартын 15; «Мэдээсэлэй «Буряад үнэн» агентство» гэхэн сүлжээтэ хэблэл, 2025, декабриин 19) удаадахи найруулгаар бэшэн, хубилалта оруулха:

«1. Тус Хуулийн абтахааа урид бүрин этигэмжэнүүдээ бээлүүлхээ болиһон Буряад Уласай Юрэнхылэгшэдэ, Буряад Уласай Толгойлогшодо даадхалай пенсидэ һара бүрийн нэмэлтэ түлбэри хадаа даадхалай пенсидэ тогтомол түлбэриие ба даадхалай пенсидэ тогтомол түлбэрийн дээшэлэлгэнүүдые хараада абанан даадхалай пенсидэ ба наһанай (эрэмдэгэй) даадхалай пенсидэ һара бүрийн нэмэлтэ түлбэрийн хэмжээнэй нэмэлтэ түлбэри тогтоохо тухай мэдүүлгэ үгэһэн үдэртэ ажалай түлөөһэ тоолон гаргахын тула хэрэглэгдэдэг үндэһэн тогтомол хэмжээнэй үнэ сэнгэй дээшэлэлгэтэй тэнсүүлгые хараада абан, «Буряад Уласай гүрэнэй тушаалнуудые эзэлдэг нюурнуудай ажалай түлөөһэн тухай болон Буряад Уласай хуули тогтоолгын зарим шийдхэбэринүүдтэ хубилалтануудые оруулха тухай» гэхэн 2008 оной майн 4-эй № 263-IV Буряад Уласай Хууляар тогтоогдоһон гуримаар тоологдодог хүсэндөө байһан Буряад Уласай Толгойлогшын – Буряад Уласай Засагай газарай Түрүүлэгшын һара бүрийн салин хүлһэнэй 0,8 хэмжээнэй 55 хуби байхаар тогтоогдодог.».

6-дахы статья

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрэй удаа хүсэндөө орохо ба 2026 оной январийн 1-һээ бии болоһон хуулита харилсаануудта хүсээ дэлгэрүүлхэ.

Буряад Уласай Толгойлогшо

А.С. ЦЫДЕНОВ

Улаан-Үдэ хото
2026 оной апрелиин 29

№ 1538-VII